

Психологічні поради батькам

*Душа – це те, що робить траву-травою,
дерево-деревом, людину-людиною.*

*Без душі трава-сіно,
дерево-дрова, людина-труп.*

Григорій Сковорода

Душа дитини – ніжна та тендітна. Щоб створити стан психологічного комфорту для її розвитку батькам необхідно:

- дозволити дитині відмовлятися від дискомфортної діяльності, уникати практики примусу;
- заохочувати її ініціативу; стимулювати бажання самостійно проявляти творчість;
- надавати право на вільний час, який можна витратити на власний розсуд;
- давати змогу доводити розпочату справу до кінця і бачити кінцевий результат своєї діяльності;
- забезпечувати спокій удома, відмовлятися від критики, різких жестів, авторитарних дій, принизливих, недобррозичливих висловлювань;
- відмовитися від надмірної опіки;
- постійно зміцнювати в дитині впевненість у собі, у власних силах;
- не перехвалюйте дитину, але і не забувайте заохочувати її, коли вона цього заслуговує. Пам'ятайте, що похвала так само, як і покарання, має бути співвіднесена з вчинком;
- не порівнюйте дитину з іншими дітьми. Порівнюйте її з самою собою (тим, якою вона була вчора, і, можливо, буде завтра);
- не оберігайте дитину від повсякденних справ, не вирішуйте за неї всі проблеми, але і не перевантажуйте її тим, що їй не під силу. Нехай дитина виконує доступні їй завдання й одержує задоволення від зробленого;
- уникайте крайнощів: не можна дозволяти дитині робити усе, що їй захочеться, але не можна й усе забороняти, чітко вирішіть для себе, що можна і що не можна, узгодьте це з усіма членами родини;
- не карайте дитину поспішно, не розібравшись, покарання має бути справедливим. Покарання діє, коли воно породжує каяття, а не образу, приниження, незадоволення через несправедливість. Як говорить народна мудрість: «Дитину карає той, хто її любить, покарання без любові - жорстокість»;
- приділіть дитині досить уваги, нехай вона ніколи не почуватися забутою. Нехай ваша дитина в кожен момент часу відчуває, що ви любите, цінуєте й приймаєте її. Не соромтесь приголубити і пожаліти. Нехай вона бачить, що бажана і важлива для вас.

Пам'ятайте:

- якщо дитину постійно критикують , вона вчиться ненавидіти;
- якщо дитину хвалять, вона вчиться бути вдячною;
- якщо дитину висміюють, вона стає замкнутою;
- якщо дитину підтримують, вона вчиться цінувати себе;
- якщо дитина росте в докорах, вона житиме з постійним "комплексом провини";
- якщо дитина росте в терпимості, вона вчиться розуміти інших;
- якщо дитина росте в чемності, вона вчиться бути справедливою;
- якщо дитина росте у безпеці, вона вчиться довіряти людям;
- якщо дитина росте у ворожнечі, вона вчиться бути агресивною;
- якщо дитина живе у розумінні та доброзичливості, вона вчиться знаходити любов у світі та бути ЩАСЛИВОЮ!